

Pradžia > 2. Mano teisės tyrimo bei ikiteisminio tyrimo metu ir iki bylos perdavimo teismui

2. Mano teisės tyrimo bei ikiteisminio tyrimo metu ir iki bylos perdavimo teismui

Koks yra tyrimo ir nusikaltimų ikiteisminio tyrimo tikslas?

Baudžiamosios veikos tyrimas (*enquête judiciaire*) apima visus nusikaltimų tyrimus, kuriuos atlieka teismo pareigūno vadovaujama kriminalinė policija.

Baudžiamosios veikos tyrimas gali būti atliekamas neatliekant ikiteisminio tyrimo, per jį nustatomi nusikaltimai, renkami įrodymai ir ieškoma nusikaltimus padariusių asmenų.

Išskiriamas akivaizdaus nusikaltimo tyrimas (*enquête de flagrance*) ir preliminarus tyrimas (*enquête préliminaire*). Akivaizdaus nusikaltimo tyrimas atliekamas tuomet, kai užklumpama darant nusikaltimą arba kai nusikaltimas padarytas neseniai; atlikdama jį policija gali taikyti griežtas prievartos priemones. Preliminarus tyrimas atliekamas kitomis aplinkybėmis. Jo tvarka, pagal kurią iš pradžių taikytos švelnesnės prievartos priemonės, neseniai priimtais teisės aktais labai suvienodinta su akivaizdaus nusikaltimo tyrimo tvarka.

Nagrinėjant sudėtingesnes bylas baudžiamoji veika taip pat gali būti tiriama atliekant ikiteisminį tyrimą, tuomet pagal savo įgaliojimus ją tiria ikiteisminį tyrimą atliekantis teisėjas. Konkretus ikiteisminio tyrimo tikslas – nustatyti, ar yra pakankamai įkalčių, kad nusikaltimo vykdytojo byla būtų nagrinėjama teisme ir prireikus joje būtų galima priimti sprendimą.

Atlikti baudžiamosios veikos tyrimą privaloma tik nagrinėjant sunkius nusikaltimus.

Kokie yra tyrimo ir ikiteisminio tyrimo etapai?

Akivaizdaus nusikaltimo tyrimas gali būti pradedamas tuomet, kai užklumpama darant nusikaltimą arba kai nusikaltimas padarytas neseniai, arba kai asmuo įtariamasis dalyvavęs darant nusikaltimą. Šio tyrimo trukmė – aštuonios dienos; tam tikromis sąlygomis Respublikos prokuroras gali pratęsti jį ne ilgiau negu aštuonioms dienoms.

Tirdamas akivaizdų nusikaltimą kriminalinės policijos pareigūnas visų pirma gali vykti į nusikaltimo vietas, nustatyti faktines aplinkybes, konfiskuoti visus tiesiai įrodyti reikalingus daiktus ar laikmenas, atlikti asmenų, įtariamų dalyvavusių darant nusikaltimą arba turint su veika susijusių dokumentų ar informacijos, būstų kratą, apklausti visus asmenis, galinčius pateikti informacijos apie veiką, arba sulaikyti dalyvavusių darant nusikaltimą įtariamą asmenį.

Atlikdamas preliminarų tyrimą kriminalinės policijos pareigūnas, nustatęs galimą nusikaltimo vykdytoją, iš karto apie tai praneša Respublikos prokurorui.

Atlikdamas ikiteisminį tyrimą teisėjas tiria kaltės bei nekaltumo įrodymus ir atlieka visus veiksmus, kuriuos laiko reikalingais tiesai įrodyti. Šiuos veiksmus jis gali atlikti savo iniciatyva arba paprašytas Respublikos prokuroro ar šalių (pvz., vykti į vietas, atlikti apklausas, kratas ir pan.). Teisėjo atsisakymas atlikti tam tikrą veiksmą turi būti pagrįstas, jį galima apskųsti teismui.

Vykdydamas teismo pavedimą ikiteisminį tyrimą atliekantis teisėjas šiuos veiksmus gali pavesti atlikti kriminalinės policijos pareigūnams.

Ikiteisminį tyrimą atliekantis teisėjas, baigęs ikiteisminį tyrimą, apie tai kartu praneša šalims ir jų advokatams. Tuomet Respublikos prokuroras ir šalys per vieną mėnesį, jeigu asmuo yra kaltinamasis, arba per tris mėnesius, jeigu taip nėra, ikiteisminį tyrimą atliekančiam teisėjui pateikia pastabas arba pagrįstus prašymus.

Pasibaigus šiam terminui prokuroras per dešimt dienų (jeigu kaltinamasis yra sulaikytas) arba per vieną mėnesį (jeigu taip nėra) ikiteisminį tyrimą atliekančiam teisėjui pateikia nurodymus arba papildomas pastabas, atsižvelgdamas į perduotą informaciją.

Tuomet ikiteisminį tyrimą atliekantis teisėjas priima:

- nutartį nutraukti bylą, jeigu mano, kad jam nurodytos faktinės aplinkybės nėra nei sunkus nusikaltimas, nei nesunkus nusikaltimas, nei pažeidimas, arba jeigu veikos vykdytojas nežinomas ar nėra pakankamų jo kaltės įrodymų;
- nutartį perduoti bylą kompetentingam teismui (nesunkių nusikaltimų ir pažeidimų bylose) arba nutartį pateikti kaltinimus (sunkių nusikaltimų bylose), jeigu yra pakankamų kaltinamojo kaltės įrodymų, kad padarytas nusikaltimas.

Mano teisės atliekant tyrimą ir ikiteisminį tyrimą

- [Mano teisės sulaikymo laikotarpiu \(1\)](#)
- [Mano teisės per apklausą pirmą kartą stojus prieš teismą \(2\)](#)
- [Kaltinamojo ir liudytojo, kuriam teikiama pagalba, statusas \(3\)](#)
- [Ikiteisminio tyrimo pabaiga \(4\)](#)
- [Europos arešto orderis \(5\)](#)
- [Rengimasis gynybai \(6\)](#)

Mano teisės sulaikymo laikotarpiu (1)

Jeigu esate įtariamas dalyvavęs darant nusikaltimą, kriminalinės policijos pareigūnas jus gali sulaikyti. Prieš taikydamas priemonę jis turi apie tai pranešti Respublikos prokurorui arba ikiteisminį tyrimą atliekančiam teisėjui, atsižvelgdamas į konkretų atvejį.

Jei padarytas bendrosios teisės pažeidimas, galite būti sulaikytas ne ilgiau negu 24 valandoms; šis terminas vieną kartą gali būti pratęstas 24 valandoms: tiriant baudžiamąją veiką jį gali pratęsti Respublikos prokuroras, atliekant ikiteisminį tyrimą – ikiteisminį tyrimą atliekantis teisėjas.

Tačiau yra sulaikymo tvarkos išimčių. Organizuoto nusikalstamumo, prekybos narkotikais ar terorizmo bylose sulaikymo trukmė yra ilgesnė. Be to, nepilnamečių sulaikymo sąlygos ir galimybė pratęsti šios priemonės taikymą apskritai griežčiau reglamentuojamos.

Nesilaikant sulaikymo trukmės gali būti panaikintas priemonės taikymas ir neatliekami visi vėlesni veiksmai, kuriems atlikti ši priemonė yra būtina.

Kokia informacija teikiama apie sulaikymą?

Sulaikyto asmens teisės yra pagrindinės teisės. Turi būti nedelsiant pranešta apie tiriamo nusikaltimo pobūdį, sulaikymo trukmę ir jūsų teises. Ši informacija turi būti pateikta jums suprantama kalba. Taigi galite nemokamai naudotis vertėjo paslaugomis.

Tai, kad apie šias teises pranešta ir jos yra įgyvendintos, užrašoma protokoluose.

- Teisė suteikti informaciją artimam asmeniui

Turite teisę suteikti informaciją artimam asmeniui (asmeniui, su kuriuo paprastai gyvenate, tiesiosios linijos giminaičiui, vienam broliui ar seseriai arba darbdaviui). Kriminalinės policijos pareigūnas per tris valandas nuo sulaikymo paskambina jam telefonu.

- Teisė kreiptis į gydytoją

Visas 24 sulaikymo valandas turite teisę prašyti, kad jus apžiūrėtų gydytojas. Gydytoją išrenka kriminalinės policijos pareigūnas arba Respublikos prokuroras.

- Teisė prašyti leisti pakalbėti su advokatu

Galite prašyti, kad būtų leista pakalbėti su advokatu, – pokalbis gali trukti ne ilgiau negu 30 minučių. Šis pokalbis konfidencialus. Advokatas gali pateikti rašytines pastabas, kurios įtraukiamos į bylos medžiagą.

Galite pasirinkti pažįstamą advokatą arba prašyti, kad advokatų tarybos pirmininkas advokatą paskirtų *ex officio* (toks advokatas vadinamas „*ex officio* paskirtu advokatu“).

Jeigu esate sulaikytas dėl bendrosios teisės pažeidimo, su advokatu galite bendrauti nuo pat sulaikymo pradžios, o jeigu sulaikymas pratęsiamas – nuo pratęsimo pradžios.

Tačiau jeigu esate sulaikytas dėl nusikaltimo, susijusio su organizuotu nusikalstamumu, prekyba narkotikais ar terorizmu, su advokatu galite bendrauti tik nuo 48-os ar 72-os valandos.

Kriminalinės policijos pareigūnas savo pareigą atlieka, jeigu imasi visų priemonių, kad susisiektų su advokatu.

- Teisė tylėti

Apie šią teisę kriminalinės policijos pareigūnas jums nepraneša, tačiau turite teisę tylėti ir neduoti parodymų prieš save.

- Teisė prašyti apie areštą pranešti valstybės, kurios pilietis esate, konsulatui

Kas būna, jeigu nesutinku su tuo, kaip užrašyti mano parodymai?

Galite atsisakyti pasirašyti protokolą, kuriame jie užrašyti.

Kaip gali baigtis sulaikymas?

Respublikos prokuroras arba ikiteisminį tyrimą atliekantis teisėjas (tai priklauso nuo konkretaus atvejo) bet kada gali nutraukti sulaikymą. Galite būti paleistas į laisvę arba, jeigu buvote sulaikytas atliekant baudžiamosios veikos tyrimą, nuvestas pas ikiteisminį tyrimą atliekantį teisėją, kad būtų pradėtas ikiteisminis baudžiamosios veikos tyrimas, arba į baudžiamųjų bylų teismą.

Jeigu po apklausos, surengtos pirmą kartą stojus prieš teismą, pradedamas ikiteisminis baudžiamosios veikos tyrimas, galite būti paskelbtas kaltinamuoju arba jums gali būti suteiktas liudytojo, kuriam teikiama pagalba, statusas. Jeigu esate paskelbiamas kaltinamuoju, gali būti taikomas kardomasis kalinimas arba teisminė priežiūra.

Jeigu esate nuvedamas į baudžiamųjų bylų teismą, šis teismas bylą gali nagrinėti tuojau pat, jei yra pasirengęs tai daryti, arba jums nustato tam tikrą terminą pasirengti gynybai, jeigu to prašote. Šiuo atveju priimamas sprendimas dėl kardomojo kalinimo arba teisminės priežiūros taikymo.

Ar manęs bus prašoma pateikti pirštų atspaudus ir ar bus imami DNR mėginiai ar kiti kūno skysčiai? Kokios yra mano teisės?

Jeigu esate liudytojas ar įtariamasis baudžiamojame byloje, Respublikos prokurorui leidus gali būti paimti jūsų išoriniai mėginiai (visų pirma seilių mėginiai siekiant atlikti genetinius DNR tyrimus) ir registruojami asmens duomenys (visų pirma imami pirštų ir delnų atspaudai ar daromos nuotraukos).

Galite su tuo nesutikti, tačiau minėti veiksmai atliekami teisėtai ir atsisakymas leisti juos atlikti tam tikromis sąlygomis yra nusikaltimas, už kurį baudžiama vienu metų laisvės atėmimo bausme ir 15 000 EUR bauda.

Ar man gali būti atlikta kūno apžiūra?

Paprastai kriminalinės policijos pareigūnas saugumo tikslais asmenis apieško rankomis (atlieka paprastą patikrą per drabužius), norėdamas įsitikinti, kad neturite jokio sau ar kitiems pavojingo daikto.

Saugumo sumetimais arba dėl to, kad to reikia tyrimams, kriminalinės policijos pareigūnas taip pat gali nuspręsti atlikti kūno apžiūrą, per kurią nuvelkami visi drabužiai arba dalis jų. Jeigu kūno apžiūra vidinė, teisę ją atlikti turi tik gydytojas.

Šiuos veiksmus gali atlikti tik tos pačios lyties kriminalinės policijos pareigūnas.

Visi paimti daiktai saugomi ir jums grąžinami pasibaigus sulaikymui, jeigu esate paleidžiamas į laisvę.

Ar gali būti atlikta mano būsto, darbo patalpų, automobilio ir kitokia krata?

Krata gali būti atlikta tik 6–21 val. Tačiau krata, pradėta prieš 21 val., gali būti tęsiama naktį.

Kai nusikaltimai susiję su organizuotu nusikalstamumu, terorizmu, sąvadaivimu ir prekyba narkotikais, leidžiama taikyti išimtis prižiūrint teismo pareigūnui.

Gali būti atlikta bet kokios gyvenamosios vietos, kurioje gali būti tiesai įrodyti reikalingų daiktų, krata.

Tai gali būti jūsų arba kito asmens, galinčio turėti su nusikaltimu susijusių daiktų, gyvenamoji vieta.

Gyvenamoji vieta – tai asmens pagrindinė gyvenamoji vieta, taip pat vieta, kurią asmuo turi teisę vadinti namais, nepaisant to, ar joje gyvena.

Taigi gyvenamosiomis vietomis laikomi įvairūs būstai (pavyzdžiui, viešbučio kambarys) ir jų priestatai.

Gyvenamosios vietos sąvoką teisėjas gali vertinti savo nuožiūra. Todėl nors iš esmės transporto priemonė nelaikoma gyvenamąja vieta, ji gali būti ja laikoma, jeigu naudojama kaip būstas.

Ar galiu pateikti skundą?

Nesilaikant nurodytų taisyklių pažeidžiama teisė į gynybą ir gali būti taikoma kratos ir atlikto arešto paskelbimo negaliojančiais procedūra.

Ikiteisminis baudžiamosios veikos tyrimas. Mano teisės per apklausą pirmą kartą stojus prieš teismą (2)

Teismo posėdžio, kuriame pirmą kartą stojate prieš teismą, tikslas – apklausti jus dėl veikos, kuria esate kaltinamas.

Nustatęs jūsų tapatybę, ikiteisminį tyrimą atliekantis teisėjas primena veika, kuri jam pateikta nagrinėti, ir jos teisinį kvalifikavimą.

Ikiteisminį tyrimą atliekantis teisėjas praneša apie jūsų teises:

- turite teisę naudotis prisiekusio vertėjo paslaugomis;
- turite teisę į advokato (pasirinkto ar paskirto *ex officio*) pagalbą.

Šiame posėdyje galite dalyvauti kartu su advokatu, tuomet būsite apklausiamas iš karto. Kitu atveju ikiteisminį tyrimą atliekantis teisėjas privalo dar kartą pranešti apie teisę į advokato (jei reikia, paskirto *ex officio*) pagalbą.

Jeigu nusprendžiate pasinaudoti advokato pagalba, jis gali susipažinti su byla ir tam tikromis sąlygomis supažindinti su ja jus.

Turite teisę tylėti.

Jeigu veika, dėl kurios esate patrauktas atsakomybėn, yra sunkus nusikaltimas, būsite apklaustas naudojant garso ir vaizdo priemones.

Ar prieš pradėdant teismo procesą galiu prisipažinti kaltu dėl visų arba kai kurių kaltinimų?

Galite prisipažinti kaltu dėl visos veikos arba tik jos dalies. Tai strategijos klausimas, kurį reikėtų aptarti su advokatu.

Ar leidžiama keisti kaltinimus iki teismo proceso pradžios?

Atliekant ikiteisminį tyrimą, per kurį renkami kaltės ir nekaltumo įrodymai, gali būti keičiamas ikiteisminį tyrimą atliekančiam teisėjui pateiktos nagrinėti veikos teisinis kvalifikavimas (veika priskiriama nesunkiam nusikaltimui ar

sunkiame nusikaltimui).

Jeigu atliekant ikiteisminį tyrimą nustatomi nauji nusikaltimai, šią naują veiką teisėjas gali tirti Respublikos prokuroro prašymu.

Ar galiu būti kaltinamas padaręs nusikaltimą, dėl kurio jau buvau patrauktas atsakomybėn kitoje valstybėje narėje?

Jeigu esate patrauktas atsakomybėn kitoje valstybėje narėje, bet nebuvote nuteistas, Prancūzijos teritorijoje galite būti sulaikytas dėl šios veikos.

Tačiau jeigu dėl šios veikos kitoje valstybėje narėje buvote nuteistas, pagal principą *non bis in idem* (dėl tos pačios veikos negalite būti teisiamas antrą kartą) Prancūzijoje negalite būti nei traukiamas atsakomybėn, nei teisiamas.

Ar man bus pateikta informacija apie prieš mane liudijančius liudytojus ir nepalankius įrodymus?

Pagal rungimosi principą jums pranešama apie visus įrodymus (parodymus, materialius įrodymus), kad kuo geriau pasirengtumėte gynybai ir pateiktumėte savo pastabas.

Ši informacija pateikiama byloje, kurios kopijas teisėjui leidus jums gali perduoti advokatas.

Jūs pats ir advokatas šių dokumentų negalite perduoti tretiesiems asmenims, nes gali būti pažeistas ikiteisminio tyrimo konfidencialumas.

Ar prašoma pateikti informaciją apie mano teistumą?

[ikiteisminio tyrimo bylą būtina įtraukiama teistumo (neteistumo) pažyma.

Esu kitos šalies pilietis. Ar turiu dalyvauti atliekant ikiteisminį tyrimą?

Laikydamasis įpareigojimų, kurie gali būti nustatyti vykdant teisminę priežiūrą, iš Prancūzijos negalite išvykti tol, kol vyksta ikiteisminis tyrimas.

Kaltinamojo ir liudytojo, kuriam teikiama pagalba (*témoin assisté*), statusas (3)

Po apklausos, rengiamos pirmą kartą stojus prieš teismą, ikiteisminį tyrimą atliekantis teisėjas jus paskelbia kaltinamuoju arba suteikia liudytojo, kuriam teikiama pagalba, statusą.

Paskelbimas kaltinamuoju reiškia, kad yra rimtų ar sutampančių jums nepalankių įrodymų, leidžiančių įtarti, kad dalyvavote darant nusikaltimą. Esate tikra baudžiamojo proceso šalis; liudytojas, kuriam teikiama pagalba, nėra tikra baudžiamojo proceso šalis.

Tačiau liudytojo, kuriam teikiama pagalba, statusas reiškia, kad yra įrodymų, bet jie nepakankamai tvirti, kad būtumėte pagrįstai skelbiamas kaltinamuoju. Todėl nors liudytojas, kuriam teikiama pagalba, nėra baudžiamojo proceso šalis, vis dėlto jis gali susipažinti su byla, turi teisę į gynybą ir gali prašyti ikiteisminį tyrimą atliekantį teisėją atlikti tam tikrus veiksmus.

Šių dviejų statusų poveikis skirtingas. Tik kaltinamajam pagrįstu teisėjo sprendimu gali būti skirta teisminė priežiūra (ir uždrausta išvykti iš šalies) arba taikomas kardomasis kalinimas ir tik kaltinamojo byla gali būti perduota nagrinėti teismui.

Tuomet galite teikti prašymus paleisti į laisvę.

Jeigu jums suteiktas liudytojo, kuriam teikiama pagalba, statusas, galite bet kuriuo proceso metu prašyti, kad jus pripažintų kaltinamuoju.

Kokios yra teisminės priežiūros sąlygos?

Teisminė priežiūra jums gali būti skirta, jeigu gresia laisvės atėmimo arba didesnė bausmė.

Teisminė priežiūra skiriama dėl to, kad jos reikia ikiteisminiam tyrimui atlikti (pvz., kad asmuo nepabėgtų į užsienį), arba kaip laisvės apribojimo priemonė (pvz., draudžiama nukentėjusįjį kviesti į svečius ar su juo susitikti). Daugumos taikant teisminę priežiūrą patvirtintų priemonių tikslas – užtikrinti, kad nusikaltimo vykdytojas nepabėgtų.

Ši priežiūra ikiteisminį tyrimą atliekančio teisėjo sprendimu, Respublikos prokuroro nurodymu arba jūsų prašymu gali būti bet kada nutraukta.

Jeigu pateikiate tokį prašymą, ikiteisminį tyrimą atliekantis teisėjas savo sprendimą turi priimti per penkias dienas.

Jeigu nusprendžiate nevykdyti teismo priežiūros prievolių, jums gali būti skirtas kardomasis kalinimas.

Galiausiai nutartį skirti teisminę priežiūrą galite apskųsti pateikę apeliaciją ikiteisminių tyrimų kolegijai (*chambre de l'instruction*).

Kokios yra kardomojo kalnimo skyrimo sąlygos?

Kad būtų skirtas kardomasis kalnimas, jums turi gręsti tam tikro dydžio baudmė: didesnė negu trejų metų arba trejų metų laisvės atėmimo baudmė už sunkų ar nesunkų nusikaltimą.

Kardomasis kalnimas turi būti vienintelė priemonė tiesai atskleisti būtiniems įrodymams ar materialiams įrodymams išsaugoti, sutrukdyti daryti poveikį liudytojams ar nukentėjusiesiems ir jų šeimoms, sutrukdyti kaltinamajam ir kartu su juo nusikaltimą padariusiems asmenims ar bendrininkams neteisėtai suderinti veiksmus, apsaugoti kaltinamąjį, užtikrinti, kad teisėsaugos pareigūnai galėtų su jumis susisiekti, nutraukti nusikalstamą veiką arba užtikrinti, kad ji vėl nebūtų vykdoma, o sunkių nusikaltimų atveju – nebeleisti išskirtinai ir nuolat trikdyti viešosios tvarkos darant sunkų nusikaltimą.

Nutartį skirti kardomąjį kalnimą galite apskųsti per dešimt dienų nuo pranešimo apie ją, perdavę pareiškimą į kalnimo įstaigos, kurioje esate kalnimas, vadovui arba sprendimą priėmusio teismo kanceliarijai.

Ikiteisminio tyrimo pabaiga (4)

Ikiteisminis tyrimas baigiamas priėmus nutartį. Nutartys gali būti įvairios.

Nutartis nutraukti bylą

Teisėjas gali priimti nutartį nutraukti bylą, jeigu nesurinko pakankamai jūsų kaltės įrodymų. Gali būti priimta nutartis nutraukti visą bylą arba dalį bylos.

Jeigu paskelbiama nutartis nutraukti dalį bylos, ikiteisminį tyrimą atliekantis teisėjas priima nutartį perduoti bylą kompetentingam teismui arba nutartį pateikti kaltinimus kitai veikoje dalyvavusiai šaliai.

Jeigu priimama nutartis nutraukti visą bylą ir jeigu buvo taikomas kardomasis kalnimas, esate paleidžiamas į laisvę ir jums gražinami konfiskuoti daiktai.

Galite pradėti žalos atlyginimo procedūrą.

Tačiau atkreipkite dėmesį į tai, kad civilinį ieškinį pareiškusi šalis šią nutartį gali apskųsti – per dešimt dienų nuo pranešimo apie ją ji gali pateikti apeliaciją sprendimą priėmusio teismo kanceliarijai.

Nutartis perduoti bylą kompetentingam teismui

Jeigu teisėjas mano, kad surinkta pakankamai jūsų kaltės įrodymų, jis gali nuspręsti bylą perduoti nagrinėti teismui.

Jeigu jums buvo skirta teisminė priežiūra arba taikomas kardomasis kalnimas, nutartimi šių priemonių taikymas panaikinamas.

Tačiau nauja specialiai pagrįsta nutartimi teisėjas gali nuspręsti šias priemones toliau taikyti. Jos negali būti taikomos ilgiau negu du mėnesius. Jeigu pasibaigus šiam terminui jūsų byla neperduodama kompetentingam teismui, esate paleidžiamas į laisvę.

Pagrįsta nutartimi dėl galimybių priimti sprendimą per du mėnesius nebuvimo teisėjas tik išimties tvarka gali nurodyti terminą pratęsti du kartus (kaskart pratęsiama dviem mėnesiams). Jeigu po šešių mėnesių jūsų byloje sprendimas nepriimamas, esate paleidžiamas į laisvę.

Šios nutarties apskūsti negalite, nebent manote, kad baudžiamųjų bylų teismui pateikta nagrinėti veika yra sunkus nusikaltimas, dėl kurio turėjo būti priimta nutartis pateikti kaltinimus prisiekusiųjų teisme. Tokį skundą taip pat gali teikti civilinį ieškinį pareiškusi šalis.

Nutartis pateikti kaltinimus

Ją sunkių nusikaltimų atveju skelbia ikiteisminį tyrimą atliekantis teisėjas.

Jeigu teisėjui priimant nutartį jums taikoma teisminė priežiūra, ši priemonė lieka galioti.

Kaip kaltinamasis turite teisę šią nutartį apskūsti apeliacine tvarka.

Europos arešto orderis (5)

Pagal Europos arešto orderį vykdoma procedūra, skirta valstybių narių ekstradicijos procedūrai pakeisti.

Sprendimą dėl Europos arešto orderio priima Europos Sąjungos valstybės narės teismas, kad kita valstybė narė areštuotų ir perduotų ieškomą asmenį siekiant patraukti jį baudžiamojon atsakomybėn arba įgyvendinti bausmę ar laisvės atėmimo priemonę.

Bet kuri valstybė narė gali priimti ieškomam asmeniui taikomas būtinas ir proporcingas prievartos priemonės.

Jeigu ieškomas asmuo areštuojamas, jis turi teisę gauti informaciją apie orderio turinį ir naudotis advokato bei vertėjo paslaugomis.

Bet kokių atveju orderį įgyvendinanti valdžios institucija turi teisę nuspręsti asmenį sulaikyti arba tam tikromis sąlygomis paleisti į laisvę.

Kol priimamas sprendimas, orderį įgyvendinanti valdžios institucija atitinkamą asmenį apklausia. Ne vėliau kaip per šešiasdešimt dienų nuo areštavimo orderį įgyvendinanti teisminės valdžios institucija turi priimti galutinį sprendimą dėl Europos arešto orderio įgyvendinimo. Paskui apie priimtą sprendimą ji nedelsdama praneša orderį išdavusiai valdžios institucijai. Tačiau orderį įgyvendinanti valdžios institucija gali prašyti orderį išdavusios valdžios institucijos pateikti papildomą informaciją, jeigu perduota informacija nepakankama.

Bet koks sulaikymo pagal Europos arešto orderį laikotarpis turi būti išskaičiuotas iš bendros laisvės atėmimo bausmės, kuri gali būti skirta, trukmės.

Rengimasis gynybai (6)

Santykiai su advokatu grindžiami abipusiu pasitikėjimu, jam galite patikėti paslaptis. Advokatas privalo saugoti profesinę paslaptį.

Todėl nedvejodamas užduokite jam visus rūpimus klausimus ir prašykite viską paaiškinti – taip išvengsite nesusipratimų.

Per pirmąjį susitikimą perduokite visus su byla susijusius dokumentus ir informaciją, kad jis geriausiomis sąlygomis pasirengtų gynybai.

Aptarkite visus kylančius klausimus, visų pirma proceso eigą, taikytiną strategiją renkantis konkrečias su procesu susijusias galimybes, taip pat klausimų, kuriuos gali užduoti už jūsų bylą atsakingi teismo pareigūnai, pobūdį.

Nedvejodamas klauskite advokato apie proceso baigtį, bausmes, kurios gali būti skirtos, ir sąlygas, kuriomis šios bausmės gali būti taikomos.

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.